



2014–2020 metų  
Europos Sąjungos  
fondų investicijų  
veiksmų programa



NACIONALINĖ  
ŠVIETIMO  
AGENTŪRA

# BESIRENGIANT ATNAUJINTO UGDYMO TURINIO DIEGIMUI

**Rigonda Skorulskienė**

Bendrujų ugdymo programų ir jas lydinčios medžiagos rengimo veiklos  
metodininkė

Kaunas

2022-10-13

# Turinys

- Bendra informacija;
- NŠA mokymai;
- LFMA mokymai;
- Naujai parengta metodinė medžiaga;
- Nacionalinis aplinkosaugos egzaminas
- Klausimai.

## Turinys:



## Esminė žinutė:

**Atnaujintos ugdymo programos  $\neq$  pasikeitęs turinys**

# Turinys

III SKYRIUS. KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

IV SKYRIUS. PASIEKIMŲ SRITYS IR PASIEKIMAI

24. Mokinių pasiekimų raida

V SKYRIUS. MOKYMO(SI) TURINYS

VI SKYRIUS. MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

37. Išorinis vertinimas pradiniam ugdyme

38. Išorinis vertinimas pagrindiniame ugdyme

VII SKYRIUS. MOKINIŲ PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMIAI PAGAL PASIEKIMŲ SRITIS

KOMPETENCIJŲ  
APRAŠAI

Interaktyvus įrankis  
dar kuriamas...

# Pasiekimų raida

## 5. Pasiekimų raida

| 1–2 klasė  | 3–4 klasė   | 5–6 klasė   | 7–8 klasė   |   |
|--|---|---|---|---|
| <b>C. Gamtamokslinis tyrinėjimas</b>   |   |   |   |   |
| C1. Kartu su mokytoju aptaria, kodėl svarbu tyrinėti pažįstant pasaulį ir kaip atliekami tyrimai.  | C1. Nurodo tyrimų svarbą pažįstant pasaulį. Nurodo tyrimo atlikimo etapus.  | C1. Apibūdina, kas yra tyrimas, įvardija tyrimo atlikimo būdus, paaiškina kuo skiriasi stebėjimas eksperimentas, įvardiją tyrimo atlikimo etapų seką.                                     | C1. Paaiškina, kas yra tyrimas, apibūdina skirtingus atlikimo būdus, įvardija tyrimo atlikimo etapus. |   |
| C2. Mokytojo padedamas kelia paprasto tyrimo klausimą, nurodo, tikslą, formuluoja akivaizdžią hipotezę, prieš tai su mokytoju išsiaiškinus, kas bus tyrinėjama.                                | C2. Remdamasis turimomis gamtamokslinėmis patyriminėmis žiniomis kelia paprasto tyrimo klausimą, formuluoja hipotezę.   | C2. Pastebėjęs probleminę situaciją artimoje aplinkoje, formuluoja klausimus, tikslą ir hipotezę.   | Mokinys auginamas<br>nuo 1 iki 12...  |   |
| C3. Nurodo paprasto tyrimo atlikimo eigą, pasirenka iš pateiktų tinkamas priemones ir medžiagas. Kartu su mokytoju aptaria tyrimo atlikimo vietą ir laiką bei trukmę, duomenų fiksavimo formą. | C3. Nurodo paprasto tyrimo atlikimo eigą, pasirenka tinkamas priemones ir medžiagas, nusimato vietą ir laiką bei trukmę, duomenų fiksavimo formą. Kartu su mokytoju aptaria, ką reikia daryti, kad rezultatai gautųsi patikimi. | C3. Patariamasi planuoja tyrimą: pasirenka tyrimo būdą, priemones, medžiagas, vietą ir laiką bei trukmę, duomenų fiksavimo formą. Nurodo, ką reiktų daryti, kad rezultatai būtų patikimi. |   | C3. Savarankiškai ir /ar bendradarbiaudamas su kitais klasės mokiniais planuoja tyrimą: pasirenka tyrimo būdą, priemones, medžiagas, tyrimo atlikimo vietą, laiką bei trukmę. Nurodo, ką reiktų daryti, kad rezultatai būtų patikimi. |

# Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo pokyčiai žemesnėse pakopose

- Numatoma mokinių mokymosi pasiekimų išorinį vertinimą organizuoti baigiant pradinio ugdymo programą (4 klasė) ir pagrindinio ugdymo programos I dalį (8 klasė).
- 4 ir 8 klasėje siūloma vykdyti elektroninius nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus, kuriuose dalyvaus visi mokiniai.

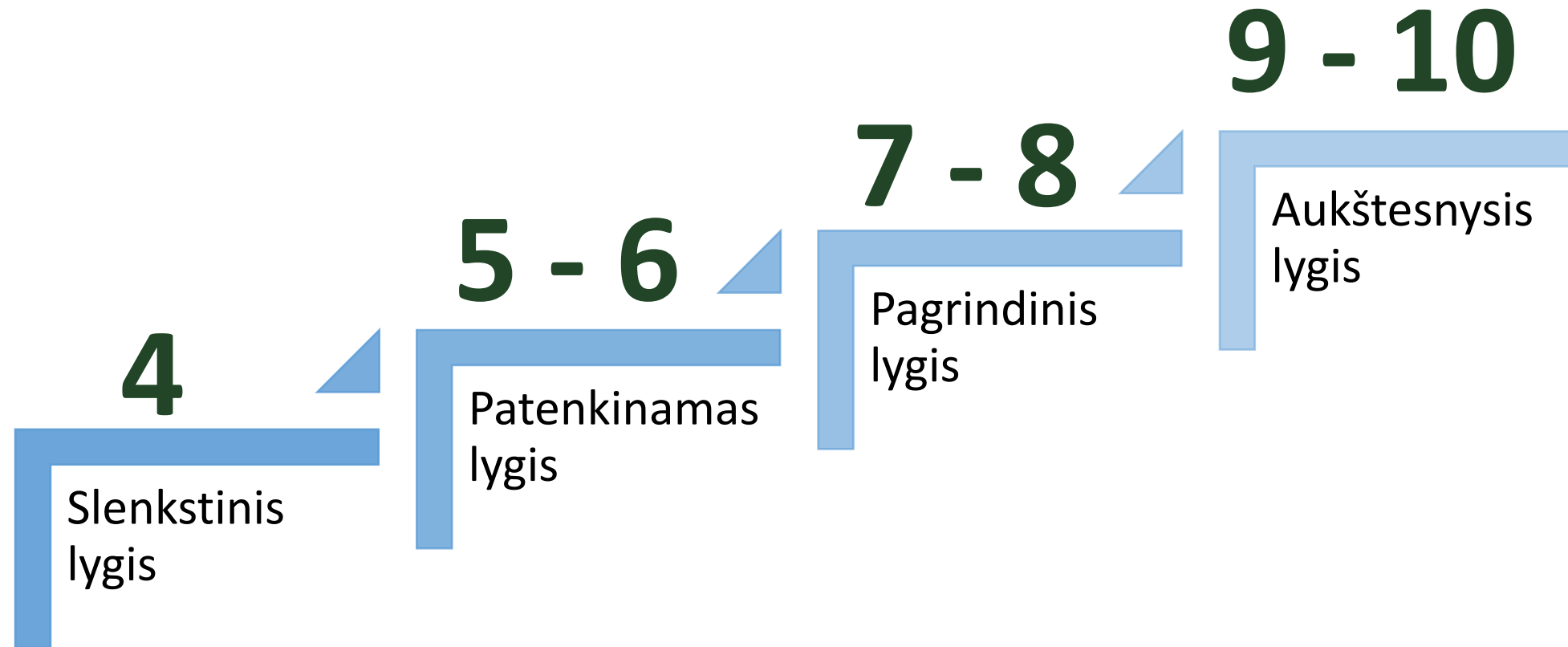
# Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo pokyčiai žemesnėse pakopose

- **Planuota:** 8 klasėje pasiekimai bus tikrinami lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos ir literatūros (tik mokiniams, kurie mokosi tautinių mažumų (lenkų, rusų, baltarusių) kalba), matematikos, visuomeninio ugdymo (istorija, geografija) ir gamtamokslinio ugdymo (biologija, chemija, fizika).
- Mokiniui, nepasiekusiam **patenkinamo\*** pasiekimų lygio nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu, **aukštesnėje klasėje bus teikiama papildoma mokymo(si) pagalba spragoms likviduoti.**

**\*slenkstinio neužtenka.**

Gamtos mokslams  
pritrūko finansų...

# Pasiekimų lygiai





# PUPP

- Pagrindinio ugdymo pasiekimai būtų tikrinami lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos ir literatūros (tik mokiniams, kurie mokosi tautinių mažumų (lenkų, rusų, baltarusių) kalba), matematikos.
- Nuo 2023–2024 m. m. bus vykdomi patikrinimai ir visuomeninio ugdymo (istorija, geografija, pilietinis ugdymas, ekonomika ir verslumas), gamtamokslinio ugdymo (biologija, chemija, fizika) ir užsienio kalbų.
- Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime taikoma 10 balų vertinimo skalė.
- **Projektinis darbas, rengiamas 9–10 (I–II gimnazijos) klasėse, bus privalomas.**



# PUPP pasekmės

- Pagrindinis išsilavinimas turėtų būti įgyjamas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje **bus galimas tik baigus pagrindinio ugdymo programą**:
  - turint **patenkinamus metinius** visų dalykų įvertinimus;
  - **pasiekus slenkstinį pasiekimų lygį** (gavus ne mažiau kaip 4 balus) vykdytuose pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose.
- Neišlaikius kurio nors pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ar pasiekus tik slenkstinį pasiekimų lygį, jį perlaikyti bus galima tais pačiais mokslo metais.

Svarstoma seime...

# Kaupiamasis vertinimas ir tarpiniai patikrinimai

- Brandos egzaminų vertinimui bus naudojama 100 balų skalė:
  - **40 balų mokinys galės surinkti tarpinių patikrinimų metu,**
  - **60 balų – brandos egzamino metu.**
- Tarpinių patikrinimų vertinimų duomenys bus kaupiami Mokinių registre ir panaudojami galutiniam dalyko įvertinimui, įrašomam brandos atestate, suformuoti.
- Brandos egzaminas bus laikomas išlaikytu, jei bendra tarpinio patikrinimo (tarpinių patikrinimų) ir brandos egzamino vertinimų suma bus ne mažesnė kaip sieks 50 balų, t. y. bus pasiektas patenkinamas pasiekimų lygis.

Ministrės parašu  
nepatvirtinta...

# Kaupiamasis vertinimas ir tarpiniai patikrinimai

- Siūloma:
  - lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos organizuoti du tarpinius patikrinimus
    - III gimnazijos klasėje – kovo-balandžio mėn.
    - IV gimnazijos klasėje – sausio-vasario mėn.
  - kitų dalykų – po vieną tarpinį patikrinimą **III gimnazijos klasėje kovo-balandžio mėn.**

# Kada?

- Vidurinio ugdymo vertinimo kaitą sieti su atnaujintų vidurinio ugdymo programų įgyvendinimu, t. y. ją įgyvendinti nuo 2023-2024 m. m. (2023-09-01 pradėjusiems mokytis III gimnazijos klasės mokiniams).

# BUP - pokyčiai

| 2008 m. programa   | 2021 m. programos projektas   |
|--|---|
| <b>Dalykinės ir bendrosios</b> kompetencijos   | <b>Kompetencijų</b> ugdymas dalyku  |
| <b>Veiklos sritys</b><br>(veiklos sritys+bendrieji gebėjimai + nuostatos)                | <b>Pasiekimų sritys</b><br><b>Turinio sritys</b>  |
| Mokinių <b>gebėjimų raida</b> koncentrams  | Mokinių <b>pasiekimų raida</b> koncentrams  |
| Mokymosi <b>turinys</b> koncentrams  | Mokymosi <b>turinys kiekvieniems metams</b>   |
| Turinio apimtis - <b>100 proc.</b>   | Turinio apimtis - <b>70/30 proc.</b>  |
| <b>Pasiekimų lygiai:</b><br>patenkinamas (4-5); pagrindinis (6-7-8), aukštesnysis (9-10) | <b>Pasiekimų lygiai:</b><br>slenkstinis (4); patenkinamas (5-6), pagrindinis (7-8), aukštesnysis (9-10) |

# Kompetencijų ugdymas dalyku

- Pažinimo kompetencija
- Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija
- Kūrybiškumo kompetencija
- Pilietiškumo kompetencija
- Kultūrinė kompetencija
- Komunikavimo kompetencija
- Skaitmeninė kompetencija



Mokiniai nagrinėja gamtos mokslų vystymąsi Lietuvoje ir pasaulyje, susipažįsta su saugomais gamtos objektais, puoselėja pagarbą gyvajai ir negyvajai gamtai, ugdo si atsakomybę už gamtos išteklių naudojimą ir išsaugojimą; etiškai vykdo įvairias veiklas atsižvelgdami į kultūrinius ir subkultūrinius veiklos dalyvių ir adresatų skirtumus.



# Pažinimo kompetencija

## Pažinimo kompetencijos sandai:

- Dalyko žinios ir gebėjimai
- Kritinis mąstymas
- Problemų sprendimas
- Mokėjimas mokytis
- [www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/Paeinimo-kompetencija-su-prieNmokykliniu\\_2021-09-29.pdf](http://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/Paeinimo-kompetencija-su-prieNmokykliniu_2021-09-29.pdf)

## Bendrojoje gamtamokslinio ugdymo programoje

Gamtamokslinės žinios konstruojamos grindžiant mokslinę metodologiją, mokiniai motyvuojami tyrinėti gamtos procesus, pritaikyti dalykinio mąstymo formas ir pažinimo metodus, formuluoti pagrįstas išvadas, apmąstant gamtos mokslų teoriją ir praktiką kurtis vientisą pasaulėvaizdį.

Mokiniai skatinami reflektuoti savo mokymąsi, (įsi)vertinti patirtį ir pažangą, mokytis iš klaidų, išsikelti naujus tikslus.



# Pasiekimų sritys

- A. Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas
- B. Gamtamokslinis komunikavimas
- C. **Gamtamokslinis tyrinėjimas**
- D. Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas
- E. Problemų sprendimas ir refleksija
- F. Žmogaus ir gamtos dermės pažinimas

| Pasiekimų sritis                                | Pasiekimai   |
|---|--|
| A. Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas | <p>A1. Įvardija ir paaiškina, ką tiria gamtos mokslai, kokias problemas sprendžia. Pateikia teorinių ir taikomųjų gamtos mokslų sričių pavyzdžių.</p> <p>A2. Apibūdina gamtos mokslų teorijų, modelių kūrimo, pagrindimo principus, paaiškina teorijų, modelių kitimą.</p> <p>A3. Įvardija moksliniams tyrimams taikomus etikos reikalavimus. Sieja etikos normas su gamtos mokslų raida ir prognozuoja jų kitimą.</p> <p>A4. Apibūdina ir kritiškai vertina gamtos mokslų poveikį ir svarbą žmogui, bendruomenei, visuomenei. Apibūdina gamtos mokslų vystymąsi Lietuvoje ir pasaulyje: įvardija žymiausius gamtos mokslų atstovus ir svarbiausius pasiekimus.</p>  |
| B. Gamtamokslinis komunikavimas                 | <p>B1. Skiria ir tinkamai taiko gamtamokslines sąvokas, terminus, simbolius, formules, matavimo vienetus.</p> <p>B2. Atsirenka reikiamą įvairiais būdais pateiktą informaciją iš skirtingų šaltinių, lygina, kritiškai vertina, klasifikuoja, apibendrina, interpretuoja, jungia skirtingų šaltinių informaciją, tinkamai cituoja šaltinius.</p> <p>B3. Skiria objektyvią informaciją, faktus, duomenis nuo subjektyvios informacijos, nuomonės, pasirenka patikimus informacijos šaltinius.</p> <p>B4. Tinkamai ir tikslingai, laikydamasis etikos ir etiketo, vartoja kalbą skirtingais būdais ir formomis perteikdamas kitiems gamtamokslinę informaciją, atlikdamas užduotis.</p> <p>B5. Formuluoja klausimus, argumentais grindžia savo atsakymus.</p>  |
| C. Gamtamokslinis tyrinėjimas                   | <p>C1. Paaiškina, kas yra tyrimai, įvardija tyrimų atlikimo etapus.</p> <p>C2. Kelia probleminius klausimus, su jais susietus tyrimo tikslus, formuluoja hipotezes.</p> <p>C3. Planuoja tyrimą: pasirenka tinkamą tyrimo būdą, priemones, medžiagas, tyrimo atlikimo vietą, laiką bei trukmę, numato tyrimo rezultatų patikimumo užtikrinimą.</p> <p>C4. Atlieka tyrimą: saugiai naudodamasis priemonėmis ir medžiagomis atlieka numatytas tyrimo veiklas laikydamasis etikos reikalavimų, tikslingai stebi vykstančius procesus ir fiksuoja pokyčius, tiksliai nuskaito matavimo priemonių rodmenis.</p> <p>C5. Analizuoja gautus rezultatus ir duomenis: įvertina jų patikimumą, atrenka reikiamus išvada daryti, atlieka reikalingus skaičiavimus ir pertvarkymus, pateikia tinkamais būdais.</p> <p>C6. Formuluoja išvadas atsižvelgdamas į tyrimo hipotezę, apmąsto atliktas veiklas, numato tyrimo tobulinimo ir plėtotės galimybes.</p> |
| D. Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas        | <p>D1. Atpažįsta gamtos mokslų objektus ir reiškinius, juos apibūdina.</p> <p>D2. Tikslingai taiko turimas gamtos mokslų žinias įvairiose situacijose, aiškindamasis procesus ir reiškinius, sieja skirtingų mokslų žinias į visumą.</p> <p>D3. Aiškina reiškinių dėsningumus, atpažįsta priežasties ir pasekmės ryšius, taiko gamtos mokslų dėsnius.</p> <p>D4. Klasifikuoja, lygina objektus, procesus, reiškinius atsižvelgdamas į jų savybes ir požymius.</p> <p>D5. Modeliuoja įvairius procesus ir reiškinius, įvardija bendrus dėsningumus.</p>   |
| E. Problemų sprendimas ir refleksija            | <p>E1. Pasirenka tinkamas strategijas atlikdamas įvairias gamtamokslines užduotis, prognozuoja rezultatus, siūlo problemų sprendimo alternatyvas.</p> <p>E2. Tikslingai ir kūrybiškai taiko turimas gamtos mokslų žinias ir gebėjimus, gautus tyrimų rezultatus naujose situacijose.</p> <p>E3. Kritiškai vertina gautus rezultatus atsižvelgdamas į realų kontekstą.</p> <p>E4. Reflektuoja asmeninę pažangą mokantis gamtos mokslų, įvardija savo stiprybes ir tobulintinas sritis, kelia tolesnius mokymosi tikslus.</p>  |
| F. Žmogaus ir gamtos dermės pažinimas           | <p>F1. Įvardija save kaip gamtos dalį, apibūdina organizme vykstančius procesus ir pokyčius remdamasis gamtos mokslų žiniomis, paaiškina sveikos gyvensenos principus ir jų laikosi.</p> <p>F2. Paaiškina sąsajas tarp gamtinės ir socialinės aplinkos, gamtos mokslų ir technologijų, nusako žmogaus veiklos poveikį gamtai.</p> <p>F3. Prisiima atsakomybę ir imasi veiksmų saugant gamtą ir racionaliai vartojant išteklius.</p>  |

# Gamtamokslinis tyrinėjimas

Mokydamiesi tyrinėti ir mokantis tyrinėjant mokiniai susiformuos supratimą, kad **atliekant tyrimus ir stebėjimus** yra gaunamos žinios, kurios reikalingos suprasti ir paaiškinti gamtoje vykstančius reiškinius, pažinti pasaulį ir jį keisti, nedarant žalos gamtai, suvokti savo vietą ir vaidmenį gamtoje.

*Šios pasiekimų srities pasiekimai:*

- C1.** Paaiškina, **kas yra tyrimai**, įvardija tyrimų atlikimo etapus.
- C2.** Kelia probleminius **klausimus**, su jais susietus tyrimo **tikslus**, formuluoja **hipotezes**.
- C3. Planuoja tyrimą:** pasirenka tinkamą tyrimo būdą, priemones, medžiagas, tyrimo atlikimo vietą, laiką bei trukmę, numato tyrimo rezultatų patikimumo užtikrinimą.
- C4. Atlieka tyrimą:** saugiai naudodamasis priemonėmis ir medžiagomis atlieka numatytas tyrimo veiklas laikydamasis etikos reikalavimų, tikslingai stebi vykstančius procesus ir fiksuoja pokyčius, tiksliai nuskaito matavimo priemonių rodmenis.
- C5. Analizuoja gautus rezultatus** ir duomenis: įvertina jų patikimumą, atrenka reikiamus išvadai daryti, atlieka reikalingus skaičiavimus ir pertvarkymus, pateikia tinkamais būdais.
- C6. Formuluoja išvadas** atsižvelgdamas į tyrimo hipotezę, apmąsto atliktas veiklas, numato tyrimo tobulinimo ir plėtotės galimybes.

# Pasiekimų raida

## 5. Pasiekimų raida

| 1–2 klasė  | 3–4 klasė   | 5–6 klasė   | 7–8 klasė  |
|--|---|---|--|
| <b>C. Gamtamokslinis tyrinėjimas</b>   |   |   |  |
| C1. Kartu su mokytoju aptaria, kodėl svarbu tyrinėti pažįstant pasaulį ir kaip atliekami tyrimai.  | C1. Nurodo tyrimų svarbą pažįstant pasaulį. Nurodo tyrimo atlikimo etapus.  | C1. Apibūdina, kas yra tyrimas, įvardija tyrimo atlikimo būdus, paaiškina kuo skiriasi stebėjimas ir eksperimentas, įvardija tyrimo atlikimo etapų seką.                                  | C1. Paaiškina, kas yra tyrimas, apibūdina skirtingus atlikimo būdus, įvardija tyrimo atlikimo etapų seką.  |
| C2. Mokytojo padedamas kelia paprasto tyrimo klausimą, nurodo, tikslą, formuluoja akivaizdžią hipotezę, prieš tai su mokytojui išsiaiškinus, kas bus tyrinėjama.                               | C2. Remdamasis turimomis gamtamokslinėmis patyriminėmis žiniomis kelia paprasto tyrimo klausimą, formuluoja hipotezę.   | C2. Pastebėjęs probleminę situaciją artimoje aplinkoje, formuluoja klausimus, tikslą ir hipotezę.   | C2. Formuluoja probleminius klausimus, tyrimo tikslus, hipotezes atpažįstamoms situacijoms tirti.  |
| C3. Nurodo paprasto tyrimo atlikimo eigą, pasirenka iš pateiktų tinkamas priemones ir medžiagas. Kartu su mokytoju aptaria tyrimo atlikimo vietą ir laiką bei trukmę, duomenų fiksavimo formą. | C3. Nurodo paprasto tyrimo atlikimo eigą, pasirenka tinkamas priemones ir medžiagas, nusimato vietą ir laiką bei trukmę, duomenų fiksavimo formą. Kartu su mokytoju aptaria, ką reikia daryti, kad rezultatai gautųsi patikimi. | C3. Patariamai planuoja tyrimą: pasirenka tyrimo būdą, priemones, medžiagas, vietą ir laiką bei trukmę, duomenų fiksavimo formą. Nurodo, ką reikėtų daryti, kad rezultatai būtų patikimi. | C3. Savarankiškai ir /ar bendradarbiaudamas su kitais klasės mokiniais planuoja tyrimą: pasirenka tyrimo būdą, priemones, medžiagas, tyrimo atlikimo vietą, laiką bei trukmę. Nurodo, ką reikėtų daryti, kad rezultatai būtų patikimi. |

# Pasiekimų lygių požymiai

## 8. Pasiekimų lygių požymiai

### 8.1. 1–2 klasės

Kai mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su pasiekimų lygiais: I **slenkstinis** lygis – 4, II **patenkinamas** lygis – 5–6, III **pagrindinis** lygis – 7–8, IV **aukštesnysis** lygis – 9–10.

| Pasiekimų lygiai   |  |   |  |
|--|--|---|--|
| I  | II   | III   | IV   |
| C1.1 Kartu su mokytoju aptaria tyrimus, kaip vieną iš pasaulio pažinimo būdų.  | C1.2 Kartu su mokytoju aptaria, kaip atliekami tyrimai. Nurodo, kad pasaulį pažįstame tyrinėdami.      | C1.3 Kartu su mokytoju aptaria, kodėl svarbu tyrinėti pažįstant pasaulį ir kaip atliekami tyrimai.                                    | C1.4 Kartu su mokytoju aptaria, kodėl svarbu tyrinėti pažįstant pasaulį. Savais žodžiais nusako, kaip reikia atlikti tyrimą nuo pradžios iki pabaigos. |
| C2.1 Su mokytoju išsiaiškina, kas bus tyrinėjama.  | C2.2 Mokytojo padedamas kelia paprasčiausio tyrimo akivaizdų klausimą, jį išsiaiškina.                 | C2.3 Mokytojo padedamas kelia paprasto tyrimo klausimą, nurodo, kaip išsiaiškinti tyrimo akivaizdžią hipotezę su mokytoju tyrinėjama. | C2.4 Mokytojo padedamas kelia paprasto tyrimo klausimą, nurodo tikslą, formuluoja akivaizdžią hipotezę.  |
| C3.1 Kartu su mokytoju aptaria paprasčiausio tyrimo atlikimą: eigą, kokių reikia priemonių ir medžiagų, kur ir kada reikia atlikti, kiek laiko | C3.2 Kartu su mokytoju planuoja paprasčiausio tyrimo eigą, kokių medžiagų, kur ir kada reikia atlikti, | C3.3 Kartu su mokytoju aptaria tyrimo atlikimą: eigą, kokių priemonių ir medžiagų, kur ir kada reikia atlikti, kiek laiko             | C3.4 Nurodo paprasto tyrimo atlikimo eigą, atlikimo vietą, laiką bei trukmę, pasirenka iš pateiktų tinkamas priemones ir medžiagas.                    |

- **savarankiškumas**
- **sudėtingumas**
- **kontekstas**

## BENDRŪJŲ PROGRAMŲ ATNAUJINIMO VADOVAS

### 5 priedas. Vartotini veiksmazodžiai.

Bendrosiose programose pasiekimams apibūdinti vartojamais veiksmazodžiais nusakoma, kokie gebėjimai ugdomi ir kokias veiklas mokiniai turėtų gebėti atlikti.

Veiksmazodžiai sudaro žodyną, kuris naudojamas ne tik pasiekimams apibūdinti, bet ir mokant(is).

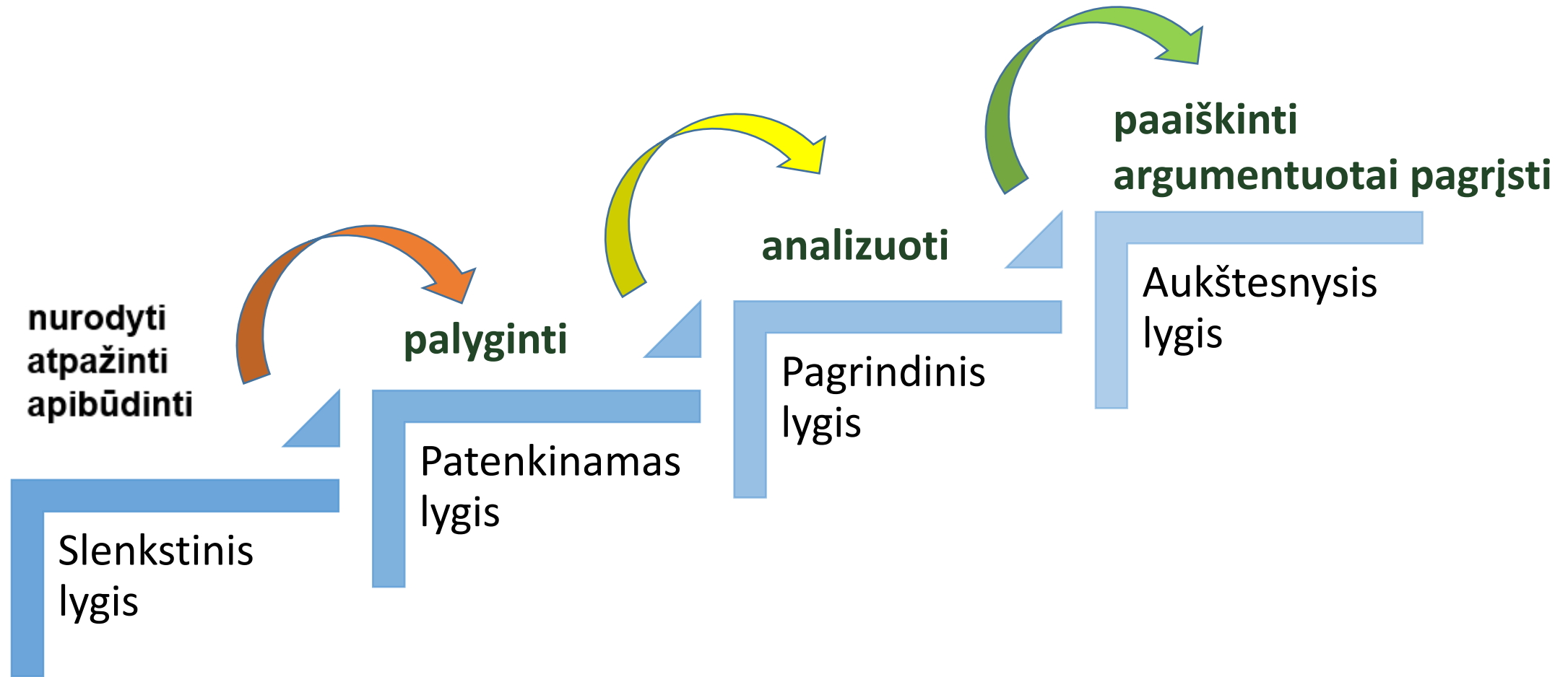
| <b>Veiksmazodžiai</b> | <b>Apibrėžimas žodynuose</b>   |
|-----------------------|--|
| Analizuoti            | Nagrinėti randant reikiamus požymius, savybes, charakteristikas ar parametrus, skaidyti į dalis, apmąstyti, svarstyti.                           |
| Apibrėžti             | Nurodyti būdinguosius kieno nors bruožus, nusakyti sąvokos turinį / esmę, nurodyti kurio nors dalyko ar reiškinių ribas.                         |
| Apibūdinti            | Nusakyti objekto ar reiškinių esminius bruožus, savybes, požymius, charakteristikas ar parametrus, sąsajas su kitais objektais ar reiškiniais.   |
| Aptarti               | Įvertinti aplinkybes, apsvarstyti, diskutuoti, aiškintis neaiškius dalykus.  |
| Apibendrinti          | Išreikšti apibendrinamąjį teiginį, nuomonę remiantis pagrįstais duomenimis, atvejais, atskirais faktais (pereiti į aukštesnį abstrakcijos lygį). |
| Atpažinti             | Įžvelgti esant tą patį, nustatyti tapatybę, atitikimą.   |
| Cituoti               | Įterpti į tekstą ar kalbą tikslią kito autoriaus teksto ar kalbos ištrauką.  |
| Diferencijuoti        | Skirti, skaidyti, skirstyti pagal tam tikrus požymius; atsižvelgti į skirtumus; kelti, išryškinti, nustatyti skiriamuosius požymius.             |
| Demonstruoti          | Viešai rodyti, pabrėžiamai ką daryti, elgtis.  |

<<...**Tyrinėjant** srovės stiprio priklausomybę nuo įtampos formuluojamas Ohmo dėsnis grandinės daliai, skaičiuojamas bei skaitmeniniais ir analoginiais prietaisais matuojamas srovės stipris, įtampa, varža.>>

<<... **Apibūdinami** ir nagrinėjami atomo branduolių virsmai – skilimas, kaip atominių elektrinių energijos šaltinis ir sintezė, kaip žvaigždžių;>>

<<... **Tyrinėjamas** elektros srovės magnetinis, šiluminis, cheminis poveikis.

~~Paaiškina, parodo ...~~



**Veiksmažodžiai ir pasiekimo lygiai**



# Metodinės rekomendacijos

## Metodinės rekomendacijos\_PU\_2021-03-02

|  |                                     |                              |
|--|-------------------------------------|------------------------------|
| 1. Naujo turinio mokymo rekomendacijos | Naujo turinio mokymo rekomendacijos |                              |
| 2. Aukštesnių pasiekimų ugdymas        | 1 klasė                             |                              |
| 3. Tarpdalykinių temų integravimas     | 2 klasė                             |                              |
| 4. Kalbinių gebėjimų ugdymas           | 3 klasė                             |                              |
| 5. Siūlymai 30 procentų pamokų         | 4 klasė                             |                              |
| 6. Veiklų planavimo pavyzdžiai         | 5 klasė                             | 6. Veiklų planavimo p...     |
| 7. Skaitmeninės mokymo priemonės       | 6 klasė                             | 7. Skaitmeninės moky...      |
| 8. Literatūros ir šaltinių sąrašas     | 7 klasė                             | 8. Literatūros ir šaltini... |
| 9. Užduočių pavyzdžiai                 | 8 klasė                             | 9. Užduočių pavyzdžiai       |

|                           |
|---------------------------|
| 7–8 klasė                 |
| A. Gamtos mokslų prig...  |
| B. Gamtamokslinis ko...   |
| C. Gamtamokslinis tyri... |
| D. Gamtos objektų ir r... |
| E. Problemų sprendim...   |
| F. Žmogaus ir gamtos ...  |

Pasiekimo sritys

# Metodinė medžiaga:

- <https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/XXXredaguojama>
- <https://aplinkosaugosegzaminas.lrt.lt/about>
- <https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/19350>
- <https://eduatom.eu/edukacinis-marsrutas/>
- [www.knygos.lt/lt/knygos/fizikos-testai-7-klasei/](http://www.knygos.lt/lt/knygos/fizikos-testai-7-klasei/)
- <https://www.knygos.lt/lt/knygos/fizikos-testai-8-klasei/>

# Plačiau

<https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>

[rigonda@gmail.com](mailto:rigonda@gmail.com)